

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas
Kultūrų komunikacija	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	2 ECTS
individualus	5 ECTS	seminarai	

Dalyko anotacija

Dalyko tikslas – pasitelkus aktualias kultūrų komunikacijos teorijas, suteikti žinių ir formuoti įgūdžius kritiškai, analitiškai ir kūrybiškai vertinti kultūrų polilogą, atlikti kultūrų (sub-kultūrų) procesų ir komunikacijos pokyčių tyrimus, taip pat ugdyti gebėjimus kompetentingai analizuoti kultūrų (sub-kultūrų) sąveikų procesus, identifikuoti, analizuoti, vertinti ir spręsti tarpkultūrinės komunikacijos problemas teoriniame ir praktiniame lygmenyse.

Dalyko turinys

Kultūros samprata, pokyčiai, pagrindinės sąvokos ir struktūra. Tarpkultūrinės, daugiakultūrinės ir kultūrų komunikacijos sampratos ir teorijos. Kultūros vidinė komunikacija. Sub-kultūros. Kultūros įtaka komunikacijai, kultūros ir komunikacijos santykiai – teoriniai modeliai. Psichoanalitinė kultūros teorija. Semiotiniai kultūrų tyrimai. Komunikaciniai kultūrų (sub-kultūrų) tyrimai: etnografiniai, bendruomenės tyrimai, žodinės istorijos kaip tyrimo metodų taikymo ypatumai.

Komunikacijos kultūrinių kontekstų tyrimų metodologiniai pagrindai. Kompleksinis požiūris į kultūrų komunikaciją.

Kultūrų komunikacijos kontekstai. Naujausios kultūrų studijos. Nacionaliniai prioritetai, naratyvai ir tapatybės konstravimas. Šalies, valstybės, tautos ir kultūros sąveikos. Etniškumo tyrimai ir multikultūralizmo teorijos. Kultūros komunikacija ir skaitmeninė kultūra. Tarpkultūrinė komunikacija populiariojoje kultūroje. Kultūra ir naujosios medijos. Atminties kultūra, specifika ir perspektyvos.

Šiuolaikinė kultūrų komunikacija. Kultūrų sąveikos. Kultūrų matmenys komunikacijos požiūriu. Daugiakultūriškumas, vidinė kultūrų komunikacija ir ideologijos apraiškos. Tautinės mažumos. Kultūrų įvairovė ir raidos tyrimai. Kultūrinis reliatyvizmas. Akultūracijos procesai. Stereotipai ir poveikio kontraversiškumas. Tarpkultūrinis bendradarbiavimas.

Tarpkultūrinės komunikacijos teorijos. Tarpkultūrinės komunikacijos kliūtys. Tarpkultūrinės komunikacijos taikomieji aspektai: kultūros skirtumų įtaka vadybai; tarpkultūrinės derybos; tarptautinė reklama, daugiakultūrės komandos ypatumai ir darbo specifika, korporatyvinė kultūra ir kt. Tarpkultūrinės komunikacijos kompetencija.

Studijų metodai:

1. Konsultacijos su dalyko dėstytojais.

2. Savarankiškas mokslinės literatūros studijavimas ir mokslinio referato parengimas. Doktorantas pasirenka mokslinio referato temą, kurią aptaria su dalyko konsultantu. Šalia nurodytos literatūros doktorantas taip pat ieško papildomos literatūros pasirinkta tema.

Vertinimo metodai:

1. Mokslinis referatas (30 000–40 000 spaudos ženklų) su dalyko dėstytojas suderinta tema.
2. Aptarimas ir diskusija su moksliniu referatu susijusiomis temomis.

Pagrindinė literatūra

Barry, P. (2017). *Beginning theory: An introduction to literary and cultural theory* (4-asis leid.). Manchester University Press.

Cunningham, S., & Craig, D. (2019). *Social media entertainment: The new intersection of Hollywood and Silicon Valley*. New York University Press.

Eagleton, T. (2016). *Culture*. Yale University Press.

EY. (2015). *Cultural times: The first global map of cultural and creative industries*. UNESCO.

<https://en.unesco.org/creativity/files/culturaltimesthefirstglobalmapofculturalandcreativeindustriespdf>

Gudykunst, W. B. (Red.). (2003). *Cross-cultural and intercultural communication*. SAGE Publications.

Hofstede, G. (2001). *Comparing values, behaviours, institutions and organizations across nations*. SAGE Publications.

Keith, K. D. (Red.). (2019). *Cross-cultural psychology: Contemporary themes and perspectives* (2-asis leid.). John Wiley & Sons.

Ring, G., Rasinger, M. (2023). *The Cambridge introduction to intercultural communication*. Cambridge University Press.

The international encyclopedia of intercultural communication. (2017). John Wiley & Sons. <https://doi.org/10.1002/9781118783665.ieicc0025>

The Journal of Intercultural Communication. Immigrant Institute. ISSN 1404-1634.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Elena Macevičiūtė	Prof. dr.	Ilako, C., Bukirwa, J. M., & Maceviciute, E. (2025). "The library is my everything": Mapping the meaning of university library spaces in Uganda. <i>The Journal of Academic Librarianship</i> , 51(6), straipsnis 103145. https://doi.org/10.1016/j.acalib.2025.103145
		Wilson, T. D., & Macevičiūtė, E. (2025). Information seeking in a time of war: Coping with stress in Lithuania during the Russia/Ukraine war. <i>Journal of Documentation</i> , 81(7), 31–62. https://doi.org/10.1108/JD-06-2024-0156

		<p>Yousefi Mojir, K., Maceviciute, E., Olson, N., & Gebka, E. (2025). Application of human-centered design in citizen engagement in wildfire management. Iš J. Wei & G. Margetis (Red.), <i>Human-centered design, operation and evaluation of mobile communications. HCII 2025</i> (Lecture Notes in Computer Science, t. 15824). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-93064-5_21</p>
		<p>Maceviciute, E., & Olson, N. (2023). Real experienced needs for accessible and inclusive cultural heritage - First results in MuseIT. Iš O. Alonso, H. Cousijn, G. Silvello, M. Marrero, C. Teixeira Lopes, & S. Marchesin (Red.), <i>Linking theory and practice of digital libraries. TPD L 2023</i> (Lecture Notes in Computer Science, t. 14241, p. 396–402). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-43849-3_32</p>
		<p>Macevičiūtė, E., Manžuch, Z., & Gudinavičius, A. (2023). The role of curiosity triggers and features in digital literacy training. <i>Library & Information Science Research</i>, 45(4), straipsnis 101268. https://doi.org/10.1016/j.lisr.2023.101268</p>
		<p>Macevičiūtė, E., & Kepalienė, F. (2022). Factors influencing Lithuanian researchers' use of open access repositories as a publishing channel. <i>Information Research</i>, 27(Special Issue), straipsnis 2210. https://doi.org/10.47989/irisic2210</p>
		<p>Wilson, T. D., & Macevičiūtė, E. (2022). Information misbehaviour: Modelling the motivations for the creation, acceptance and dissemination of misinformation. <i>Journal of Documentation</i>, 78(7), 485–505. https://doi.org/10.1108/JD-05-2022-0116</p>
Renata Matkevičienė	Prof. dr.	<p>Esbit, S., Kaim, A., Kimhi, S., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jigla, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Maricano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Nazarov, M., Teperik, D., Kochiashvili, N., & Adini, B. (2025). Hope and distress: A cross-country study amid the Russian-Ukrainian war. <i>Stress and Health</i>, 41(2), straipsnis e70033. https://doi.org/10.1002/smi.70033</p> <p>Kaim, A., Geva, K., Siman-Tov, M., Scholder, N., Kimhi, S., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T.,</p>

Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jiglau, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Teperik, D., & Adini, B. (2024). Mapping societal resilience across eight European nations in the context of multifaceted associations with global indices: An ecological study. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, *108*, straispnsis 104562. <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2024.104562>

Kaim, A., Kimhi, S., Siman-Tov, M., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jiglau, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Naomi, S., Teperik, D., Sukhashvili, J., & Adini, B. (2024). From compassion to controversy: Unraveling the impact of societal resilience on the tapestry of attitudes towards Ukrainian refugees. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, *105*, straispnsis 104326. <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2024.104326>

Matkevičienė, R. (2024). NGOs as catalysts for societal resilience: Examining their role and impact during risk situations. Iš A. Thrassou, D. Vrontis, L. Efthymiou, Y. Weber, S. M. Riad Shams, & E. Tsoukatos (Red.), *Non-profit organisations: Vol. 4. Structures, models and technology* (p. 123–148). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-62538-1_6

Kimhi, S., Kaim, A., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Teperik, D., & Adini, B. (2024). A full-scale Russian invasion of Ukraine in 2022: Resilience and coping within and beyond Ukraine. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, *16*(3), 1005–1023. <https://doi.org/10.1111/aphw.12466>

Matkevičienė, R., & Jakučionienė, L. (2023). Communication professionals as social change agents in times of crisis: How pandemic situation has changed initiatives in CSR and sustainability. Iš I. G. Arraiano, B. Díaz, M. Del Baldo, R. Schmidpeter, & S. O. Idowu (Red.), *Corporate social responsibility in a dynamic global environment: Sustainable management in challenging times* (p. 365–380).

Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-24647-0_19

Dāvidsone, A., Matkevičienė, R., Telyčėnaitė, A., Silkane, Vineta., & Jurāne-Brēmane, A. (2021). Social simulation transfer to online: Pedagogical reflections on teaching presence. Iš L. Daniela & A. Visvizi (Red.), *Remote learning in times of pandemic: Issues, implications and best practice* (p. 74–89). Routledge.

Dāvidsone, A., Seppel, K., Telyčėnaitė, A., Matkevičienė, R., Uibu, M., Silkāne, V., Jurāne-Brēmane, A., & Allaje, Ū. (2021). Exploring students' perceptions on acquisition of transversal skills during an online social simulation. Iš L. Daniela (Red.), *Human, technologies and quality of education, 2021* (p. 727–738). University of Latvia. <https://doi.org/10.22364/htqe.2021.57>

Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2025 m. gruodžio 15 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-667

Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė